

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
PALÁNKA, Báró Gromon-Dezső utca 14 sz
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
Csernicsek Imre
 Szerkeszti: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:
 Egész évre 6.— K
 Fel évre 3.— K
 Amerikába egész évre 8.— K
Nyilváltási sora 30 fillér.

Nehéz időkben.

A több mint két esztendő óta dühögő háborúnak különösen szenzációs fordulataikor, amilyenek közé a mostani erdélyi betörés is tartozik, rendszeren nagy arányban kezdtek meg munkájukat a fantáziák.

És azok az urak, akiket a többé-kevésbé merész elképzelések ihlete megérintett, vagy a mint régebben mondani szokták, a Muzsa homlokon csókolt, rémregények, borzalmas novellák és kínos versemények elkövetése helyett családi és baráti körben, valamint a korcsmákban, a kávéházakban és a kaszinókban rémhíreket terjesztettek, szólva az emberek ezreinek elpusztulásáról, kegyetlenségekről és mindenféle borzalmakról.

Ezeknek az embereket rémitő és álmatlan éjszakákat okozó híreknek igen döbbenetes hatásuk szokott lenni és jobban terjednek, mint a pestis tette a régi időkben.

Jó oldaluk egyedül abból áll, hogy a fantáziával megáldottak ezekben a nehéz időkben irodalmi munkásságot nem fejtenek ki s a szerkesztőségeket nem ostromolják, bölcsen tudva, hogy rémhíreik szóval terjesztve sokkal nagyobb hatást tesznek, mint fogalmazványaik tehetnének.

A mai napokban ezeknek az uraknak pompás szüretjük van, mert az oláh hadseregnek Erdélybe történt bevonulása alkalmat ad arra, hogy semmi határt és korlátot nem ismerve adják ki magukból elképzelt történeteket, amik még jobban kiszínezték és kibővíve futják meg pályájukat, mindenkép arra szánva, hogy fölálljon fölük a naivabb hívők hajaszája.

Hogy a megszállott területeken történnék kisebb-nagyobb komiszságok, hogy

az oláhok itt-ott visszaélnek a helyzettel s egyikőjük-másikójuk vad kegyetlenséget is elkövet, az a dolgok természetéből folyik és a báboruval együtt jár.

És mert így van a dolog, azért történik, hogy a fantáziájukat megszálltatók híre találnak s a legrettenetesebb rémtörténetek is megteszik hatásukat, hogy az amugy is nagy aggodalmakat növeljék.

Ez idő szerint igazán csoportostól járnak a vérben és borzalmakban gázoló hírek és sokkal jelentősebb izgalmakat váltanak ki az emberekből, mint sem arra szükség volna. Nem árt tehát megjegyezni, hogy a fantaszták és a megrémültek elbeszéléseinek és állításainak okos dolog mérsékelten hinni s a túlzott meséknek nem ülni föl.

Hiszen aránylag rövid idő választ el mindannyiunktól attól, hogy az igazat megtudjuk, ami hihetőleg nem fogja tartalmazni mindazt, amiről ma széltebenlösszabbban beszélnek s amikkel egymást ijesztgetik.

A törvényhatóságok joga az ármaximálások körül.

A múlt évi 4207. számú rendelet a közszükségleti cikkek legmagasabb árhatárának megállapítása tekintetében akként intézkedett, hogy a törvényhatóságok részére csupán az élelmicikkek árszabályozásának jogát adta meg és hogy a törvényhatóságok esetleges határozatai is csak a belügyminiszter jóváhagyása után léptethetők életbe.

A legfontosabb szükségleti cikkekben azonban az utolsó hónapokban oly rohamos áremelkedések történtek, hogy egyes törvényhatóságok, valamint a fogyasztóközönység és elsősorban a gazdatársadalom mind jobban sürgették a kormányt oly rendszabály foganatosítására, amely az összes élelmiszerek és közszükségleti cikkek ár megállapítását rendeli el.

A belügyminiszter most intézkedett ebben a nagyfontosságú kérdésben és az összes törvényhatóságokhoz

rendeletet intézett, amelyben felhatalmazza a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy saját hatáskörükben és pedig minden kormányhatósági jóváhagyás nélkül, állapítsák meg a legfontosabb élelmiszerek és közszükségleti cikkek legmagasabb árát.

A rendelet azonban még tovább megy, mert kötelezi az eladókat arra, hogy a forgalomba hozott áruk és cikkek árát üzleti helyiségeikben ki függeszszék, továbbá kötelezi az eladókat arra is, hogy árukészleteiket a hatóság által megállapított áron forgalomba hozzák, illetőleg értékesítsék.

HIREK.

A gabonafeldolgozó iparok termelésének feldolgozása. Előrelátható volt, hogy a román gabonahozatal elmaradása után fogja vonni a gabonafeldolgozó iparok szükségleteinek lényeges csökkentését, miután elsősorban a köz-élelmezés céljaira szükséges minél teljesebb mértékű készletgazdaságra berendezkedni. Az ily irányú intézkedések közül elsőnek jelent meg ma az osztrák pénzügyminiszternek egy rendelete, mely szeptember hó 4-től kezdve megtiltja az árpanak sőt-malátává való feldolgozását. Ez az intézkedés alkalmat ad valószínűleg arra is, hogy egységes rendelkezések történjenek a gabonaellátás tekintetében. Ezt figyelembe véve, éppenséggel nem tartjuk kizártnak, ha a többi gabonafeldolgozó iparban is, úgy Ausztriában, mint nálunk, további korlátozások fognak történni, a mi természetesen csak a köz-ellátás minél zavartalanabb kiszolgálásának nagy érdekét fogja szolgálni.

Közvetett adók emelése. A háboru elhuzódása könyörtelenül sarkalja az államok pénzügyminisztereit újabb és újabb adók kivetésére. Azokról az intézkedésekről, melyek Németországban történtek, annak idején részletesen beszámoltunk, s legutóbb közöltük az osztrák kormány rendelkezéseit is, melyekkel a háborus adóbevételeket szaporítani kívánja. Az erre vonatkozó császári rendeletek ma megjelentek az osztrák hivatalos lapban. E szerint a gyufaadóra vonatkozó rendelet szeptember 18-án lép életbe, s jövedelmét 12—millió koronára becsülik. A bélyeg és illetékek emelésére vonatkozó császári rendelet október 1-én lép életbe, s pénzügyi eredményét 70 millió koronára teszik, míg a totalizátor-adóból 2.5 millió korona bevételt remélnek. Mint politikai körökben beszélnek, a magyar kormány valószínűleg hasonló rendelkezéseket fog életbeléptetni, a mi egyébként — részben fogyasztási adóról is lévén szó — a vámterület közösségéből folyik. E szerint valószínűnek lehet tartani nálunk is, hogy hasonló adója vaslatok fognak beterveztetni, ha ezek letárgyalása a parlament nyugodt munkája folytán lehetségessé válik.

Katonai hírek. A Külügy-Hadügy az alábbi fontosabb híreket közli:

A tisztjelölt iskolák 1875—1882. évfolyambeli születésű hallgatói, kik az iskolát eredménnyel elvégezték és szolgálatonkívüli magatartásuk folytán is megfelelnek a tiszt álláshoz fűzött követelményeknek, a tanfolyam feloszlása után a cs. és kir. katonai parancsnokságok tartalékos (népfőkelő) zárlósokká nevezhetik ki, ha 12 havi összes szolgálatból 4 hónapot a hadrakelt seregnél töltöttek,

A kártalanítási kötelezettség terjesztése. A katonai kincstár kártalanítási kötelezettséggel tartozik olyan esetben is, mikor polgári egyéneket a polgári hatóságok a vasutvonalak mellett húzódó táviróvezetékek őrzésére alkalmaznak és alkalmaztatásuk közben őket baleset érte vagy életüket veszítik.

Mesteremberek és munkások kirendelése. A községek segítségére a mögöttes országrészen elhelyezett alakulások legénységéből mesterembereket és munkásosztásokat lehet kirendelni.

A 37-esek boszút esküsznek Románia ellen. A nagyváradi hadkiegészítő-kerület fiaiból álló 37-ik gyalogezred tábori hírlapja, a Har-

Uránia Mozi

Palánka, szeptember 10.

3

előadás!

Délután 2 és 4 órakor
és este 9 órakor.

Rendkívül érdekfeszítő műsor!!

Mindenki nézze meg!

minczetes Ujság, legutóbbi számában méltó haraggal fordul a hit-zegő Románia ellen.

Oláhország fegyverei megdördültek — írja — hogy legdrágább kincsünket: Erdélyt elvegyék. Elérkezett hát a nagy leszámolás órája! Tudjuk, hogy tikkal állunk szemben, s ha O áhország ki akarta venni részét az európai élethalálharcból úgy — esküszünk rá — megkapja a magáét. Aljjon tehát a harc, az élethalálusa! Következzenek el a megpróbáltatások legnehezebb napjai! Mi esküszünk az é ő Istenre, hogy vagy meghalunk mind, mind, a kik magyarul mondjuk imádságunkat, vagy magyar marad szívünk, lelkünk teljességével imádott Erdélyünk. Eljön talán az idő, midőn eskünket vérrel szentelhetjük meg azon a földön, a hol születünk. S Isten segítségében bizva, hisszük annak az időnek eljöttét is, midőn oláh földön ítélkeznek majd fegyvereink az o'áh hitszegés fölött.

Mennyi lesz a fuvarlevélbélyeg-illeték? Az Ujság már régebben jelezte, hogy a fuvarlevélbélyeg illetéket Németország példájára Ausztriában és Magyarországon is felemeik, mert az egyre növekedő pénzügyi terhek föltételül megkövetelik, hogy minden jövedelmi forrás rendelkezésre álljon az állami gazdaságnak. A fuvarlevélbélyeg eddig jelentéktelen összeggel szerepelt a bevételek között, minthogy a bélyegtörvény e részben igen alacsony tételeket állapított meg, nevezetesen a 38 kilométeren belüli forgalomban 2 fillér, ennél nagyobb távolságban 10 fillér bélyeg volt esedékes a fuvarlevelekre. Az új rend szerint az emelkedés igen jelentékeny lesz, a mennyiben a fuvarlevélbélyeg darabárúknál 30 fillérben, kocsirakományok után a vasuti forgalomban már 5000 kg., hajóküldeményeknél pedig 10.000 kg. után 1.20 koronában fogják megállapítani, ezzel szemben a vetény, illetően a másodpéldány kiállítási illetéke eszik. A kocsirakományoknál eddig a vasuti forgalomban eredeti és másodpéldányt kellett a feladónak kiállítania, a jövőben azonban másodpéldány kiállítását nem követelik meg, a helyett a vasut fog kiállítani a kocsirakományokról is feladóvetényt, csakugy mint a darab- és gyorsárú feladójának.

Szabadka a téglagyárosok ellen. A szabadkai téglagyárosok pár hónap előtt K.-ra emelték 1000 darab téglát, mire, a tanács megbizta a mérnököt hivatal, hogy a gyárak árdrágítása ellen terjeszzen elő javaslatot. A gyárosok ekkor beadványt intéztek a tan. cshoz, s bejelentették, hogy a téglázásért 100 K.-ra emelték fel. A tanács erre azzal felelt, hogy az iratokat áttette a rendőrséghez, hogy az árdrágítás miatt haldéktalanul indítsa meg az eljárást.

Négyszázhatvan millió ötszázkilencvenhatezerháromszáznegyven példányban jelent meg AZ EST 1910 április 15-ikétől 1915. december 31-ig. Valóban példátlan ez a siker. Hogy milyen amerikai arányban nőtt ennek az újságnak a népszerűsége, azt ezek a számok igazolják: 1910 áprilisában, AZ EST megjelenésének hónapjában, a napi, átlagos példányszám 32.329 míg 1915. decemberében már 317.380. A fejlődést pedig legelőkeltebben illusztrálják alábbi adatok: AZ EST egy évi példányszáma:

1910-ben (csonka év)	8,760.500
1911-ben	18,947.240
1912-ben	35,185.050
1913-ben	45,838.200
1914-ben	78,095.600
1915-ben	213,769.750

És ez így megy tovább... AZ EST független hírszolgálatát és nem befolyásolható bátor szókimondását biztosítja mindenkorra ezt a példátlan nagy népszerűséget.

A képviselőháza előtt fekvő háborús adójavaslatok az adózók közönség legszívesebben rétegeit érintik. Saját érdeke tehát minden adózónak, hogy kellő tájékozódást szerezzen jogainak megvédésére, tudva azt, hogy a reá kivetett adók a törvénynél nem-e magasabbak s végül jogainak megvédésére idejében orvoslást szerezzen. Ezen szempontok figyelmebevételével fognak a szentesítés után megjelenni Dr. Tury Zoltán pü., tanácsos magyarázataival s a közígg. bíróság joggyakorlatával a **Háborús Adótörvények** I. füzet Jövedelemadó bolti ára 5.— K, előfizetési ára 4.— K, II. füzet Nyilvános számad. köt. váll. adója bolti ára 3.— K, előfizetési ára 2.40 K. III. füzet Hadinyereségadó, vagyonadó a III. oszt. ker. adó életbentartása bolti ára 3.— K, előfizetési ára 2.40 K. három füzet együtt bolti ára 9.— korona, előfizetési ára 8.— korona, megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben s lapunk kiadóhivatala útján.

A kard és a toll akárhányszor átvesszik egymás szerepét anélkül, hogy elcsereálnék vagy elhagynák hivatásukat. A kard most örökkévaló dicsőségünk krónikáját írja, a krónikás tollának harcolnia is kell, hogy ami a front mögött történik ne legyen méltatlan fegyvereink dicsőségéhez. Szakértő, világos hadi magyarázatokkal és kitűnő térképekkel támogatott haditudósításaiiban Az Ujság

napról-napra a legpontosabb képét adja a háború állásának és fejleményeinek az összes harctereken. E mellett a legéberebb harcosa a belső frontnak. Szakadatlan küzdelmet folytat a rendkívüli viszonyok minden dicsőtelen velejárója, minden uzsora: drágitás és visszaélés ellen. E harcos tevékenységében is választékos érett. E harsos tevékenységében is választékos érett. Komoly szava és emelkedett nézőpontja Az Ujságot megtartotta annak, ami mindig becsiránya és büszkesége volt: a legintelligensebb legmegértőbb, legjobb magyar közönség lapjának.

101. szám 1916. végrh.

Arverési hirdetemény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai kir. járásbíróságnak 1914. évi Sp I 401/3 számú végzése következtében Dr. Mezey Sándor budapesti ügyvéd által képviselt Baum József reichenauai cég javára 169 K 70 f s jár. erejéig 1915. évi március hó 17-én és 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt következő ingóságok, u. m.: különféle fűszer, gyarmat, vas és rövid árúk stb. nyilvános árverésen eladhatnak,

Mely árverésnek a palánkai kir. járásbíróság 1915-ik évi Pk 570/6 számú végzése folytán 169 kor. 70 fill. tőkekövetelés, ennek 1914. évi február hó 19. napjától járó 50% kamata, 1/30% váltódíj és eddig összesen 197 kor. 26 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szilbácson végrehajtást szenvedő üzletében leendő megtartására 1916. évi szeptember hó 14-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Palánkán, 1916. évi augusztus hó 23. napján.

Kanyó Béla
kir. bir. végrehajtó.

Kékkövet

szállítok 900 korona métermázsákiint, míg készletem tart: felé előleg maradvány utánvétellel. Postacsomagnál 10 korona kölönként.

Braun Vilmos,
Sajószentpéter.

AZ UJSÁG

a magyar értelmiség napilapja

Értesülései a világ eseményeiről megbízhatók, harctéri tudósításai frissek, a harctéri helyzet magyarázatai térképekkel érdekesek és szakszerűek. Bő hirrovat, szépirodalmi rész a legkiválóbb írók közreműködésével — Vasárnap „Asszony” és „Gyermek” melléklet.

Cikksorozat a magyar városok háborús éle-
téről.

Előfizetési árak:

Egy hónapra	K 2.80
Negyedévre	K 8.—
Félévre	K 16.—
Egész évre	K 32.—

Megrendelő cím:

AZ UJSÁG

KIADÓHIVATALA

Budapest, VII., Rákóczi-út 54. szám.

Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal

Legolcsobb kávé

a Kárpátia kávékeverék, kiváló összetételű. Rendkívül izletes, tápláló, zamatos. 1 kilós csomagolásban ára: 6 kor. 50 filler, 5 kilogramm vételnél bérmentve. Kiváló minőségű kávékonzerv cukkoral, főzéshez kész. Szétküldés utánvétel mellett. Kockázat nincs. Csere megengedve vagy pénz vissza.

"KÁRPÁTIA" áruforgalmi társaság
Budapest, VII., Alsóerdősor 12.

Gyümölcsöt, Káposztát

és mindenemű más főzeléket veszek
Vass Samu
Budapest, Aggtelekiutca 17.

Kefeárúk

tiszta anyagból, tartósan készítettnek a vakok foglalkoztatójában. Gazdaságok, gyárak, szövetkezetek és kereskedők már egy próbamegrendelésből, melyek
Bpest, VII., Hermina-ut 7. alá kéretnek, meggyőződhetnek arról, hogy a kék és seprák tartósságuk mellett rendkívül olcsók és viszonteladásra nagyon alkalmasak.

A KERT

A kertészet összes ágait magába foglaló szaklap.

Főszerkesztő és laptulajdonos
MAUTHNER ODON
A lap minden hó 1 én és 15 én jelenik meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., Rottenbiller utca 33 sz
Egyes szám ára 60 filler.
Kérjen mutatványszámot.

5 fillérbe (egy levelezőlapba) kerül az én írójegyzékem, melyet kérésre ingyen küldök. Első órágyár **Hanns Konrad** cs. és kfr. udvari szállító Brűx Nr. 1194. (Böhmen.) Nickel vagy acél lírgongyóra K 6, 7, 8, sveici roskopí horgonyművel K 7, 8, 9. Hadimemlékóra nickel vagy acél K 11, 12. Hadersereg-Radium óra nickel vagy acél K 12. Massiv ezüst roskopí horgony rem. óra K 19, 20. Ébresztő, falli és Alló órák nagy választékban olcsó áron. 3 évi írásbeli jótállás. Szétküldés utánvétel mellett. Kockázat nincs. Csere megengedve vagy pénz vissza.

Harisnyákat

tartós és csinos kivitelben készítenek a vakok!

Harisnyák kaphatók:
VII. kerület, Hermina-ut 7. sz.
IV. kerület, Kaplonyi utca 3
Vidéki megrendelések pontosan megküldetnek.
Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve kapható.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság menetrendje

Vukovár-Ujvidék között

Közlekedik naponta péntek kivételével
Lefelé: Feifelé:

ind. 4 00	reg. Vukovár, vasut érk.	6 50	este
> 4 10	> Vukovár, város	> 6 35	>
> 4 50	> Bacsujlak	> 5 35	> délu
> 5 05	> Opatovác	> 5 10	>
> 5 30	> Dunabökény	> 4 30	>
> 5 55	> Sarengrád	> 3 55	>
> 6 25	> liók	> 3 20	>
> 6 30	> Palánka	> 3 15	>
> 7 20	> Susek Koruska	> 1 55	>
> 7 30	> Bánostor	> 1 40	>
> 7 45	> Cserevic	> 1 25	>
> 8 00	> Ófutat	> 1 10	>
> 8 10	> Beocsin	> 1 00	>
> 8 45	> Ujvidék	> 12 10	>

Ladik-állomás.

Hegedű

és egyéb hangszerekről küld nagy fényképes árjegyzéket

Wagner

„Hangszer-Király”
országzerte elismert elsőrendű magyar hangszer- és beszélőgép áruháza

Budapest, József-körut 15

Hegedű nagy felszereléssel, tokkal 20 kor
Tárogató billentyűkkel, finom 60 kor
Beszélőgép lemezekkel, tökkel 70 kor

Megrendelés esetén előleg okvetlen beküldendő!
Saját műterem! **Cimre ügyelni!**

Jótállás

a biztos ered. ményért.
Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülul minden más irtószert. 1 doboz ára 2 K mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Ismeretető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a

PATKANIN gyár vezetősége
Nagybecskereken.

Viszontelái usítók

ügynőkök, házalók, vásárosok selyemmel himz tt, legszebb

háziáldásokat

kaphatnak minden nyelven, passepartout-val, 42 : 52 cm. nagyságban.

Hugo Jellinek himzőgyár, Wien, VII. Lindeng. 55.

„GLUB” cigarettapapír

csak akkor valódi ha az itt lerajzolt VÉDJEGYGYEL van ellátva. UTANZATOKTÓL melyek csak silány minőségűnek és kevesebb lapot tartalmaznak **ŐRIZKEDJÜNK.**

